

Наталія СТАХОВА

*к.е.н., доцент Західноукраїнського
національного університету*

Оксана ХОХЛОВА

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

ДОСТУП ДО ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ

Глобальна міграція є ключовим елементом суспільних змін з самого початку історії людства. Тому ідея про те, що рух населення на великі відстані як явище сучасності є міфом. А глобальні міграції великих масштабів можна відслідкувати ще до розвитку сучасних транспортних засобів. Також міфом є твердження про те, що у минулому міграція була лінійним процесом – з постійною виїздом з одного місця та постійним переїздом в інше місце: повернення, форми циркулярної міграції та значні флуктуації характеризували локальні, регіональні та глобальні міграційні відносини як у минулому, так і в сучасності.

Сьогодні більше людей, ніж будь-коли, живе в країні, відмінній від тієї, у якій вони народилися. Згідно зі звітом МОМ про світову міграцію за 2020 рік, станом на червень 2019 року кількість міжнародних мігрантів у всьому світі оцінювалася у майже 272 млн., що на 51 млн. більше, ніж у 2010 році.

Хоча багато людей мігрують за бажанням, багато інших мігрують через необхідність. За даними ООН, на кінець 2019 року кількість вимушено переміщених осіб у всьому світі становила 79,5 мільйонів. З них 26 мільйонів були біженцями, 45,7 млн. людей були внутрішньо переміщеними особами, 4,2 млн. були шукачами притулку, а 3,6 млн. були венесуельцями, переміщеними за кордон [1].

Причин, чому люди покидають країну народження може бути кілька, та найпоширенішими з них є:

1. Щоб уникнути зон конфлікту. Це одна з найдавніших і найпоширеніших причин імміграції. Люди, які живуть у охоплених війною країнах, відчувають потребу іммігрувати, щоб втекти від бойових дій і уникнути небезпеки. У період з 2000 по 2023 рік кількість тих, хто втік від конфлікту, криз, переслідувань, насильства або порушень прав людини, збільшилась з 17 до 40 млн.

2. Через фактори навколишнього середовища. Зміна клімату також несе відповідальність за імміграцію, яка постійно впливає на природу силою. Іноді природа завдає удару у відповідь, роблячи людину бездомною та безпорадною. Через раптові шторми, повені, цунамі та деякі інші стихійні лиха людям

доводиться тікати та шукати притулку в іншому відносно безпечнішому середовищі.

3. Втеча від бідності. У різних країнах може бути велика різниця між зарплатами та умовами праці, багато розвинених країн надають соціальну мережу, яка робить ці країни привабливими для людей з менш розвинених країн. Крім того, багато людей іммігрують, щоб втекти від високого безробіття та відсутності можливостей у своїй країні.

4. Високий рівень життя. Переходячи до іншої нації, ви шукаєте вищого рівня життя. Майже дві третини всіх міжнародних мігрантів живуть у країнах з високим рівнем доходу.

5. Особисті потреби. Інколи люди щиро вірять, що вони належать до іншої країни. Багато разів меншини (релігійні чи сексуальні) бачили потребу переїхати зі своєї рідної країни до більш толерантної нації, щоб вони змогли почати життя, якого вони завжди прагнули.

6. Політичні причини. Деякі люди іммігрують із обмежених країн у пошуках політичної свободи. Хтось змінює громадянство, щоб отримати нову ідентичність, а хтось, щоб отримати політичні права, яких не було на батьківщині.

7. Вища освіта. Це одна з головних причин, чому люди іммігрують, особливо молоді, щоб здобути вищу освіту в галузі, яка може бути недоступною в їхній країні, або кращі університети доступні лише за кордоном [2].

Освіта вважається одним з найважливіших факторів успішної інтеграції мігрантів у новому суспільстві. Вона дозволяє мігрантам отримати необхідні знання та навички для адаптації до нових умов життя та ринку праці, забезпечує можливості для підвищення соціального статусу та отримання кращих робочих місць. Однією з причин успішної інтеграції мігрантів є здобуття освіти ще до переїзду у нову країну. Це дозволяє їм отримати необхідні знання про культуру, історію та мову країни, вивчити правила поведінки, традиції та норми поведінки, а також встановити контакти з місцевими жителями. Мігранти, які мають вищу освіту, мають кращі можливості для працевлаштування та вищого доходу, що дозволяє їм краще інтегруватися в нове суспільство.

З іншого боку, недостатня освіта може стати перешкодою для успішної інтеграції мігрантів. Вони можуть стикатися зі складнощами у здобутті роботи та низьким рівнем оплати, а також можуть відчувати відчуженість від місцевого суспільства через незнання мови та культури.

Отже, освіта відіграє важливу роль у процесі інтеграції мігрантів в нове суспільство, тому її підтримка та розвиток є важливою складовою успішної інтеграційної політики.

Розширення доступу до освіти може допомогти мігрантам інтегруватися в нову країну з багатьох причин:

1. Мовна інтеграція: Навчання мови нової країни є ключовим елементом успішної інтеграції мігрантів. Чим більше можливостей мігранти мають для вивчення мови, тим більше вони можуть отримати важливої інформації та розуміння культури своєї нової країни.

2. Культурна інтеграція: Розширення доступу до освіти також може допомогти мігрантам зрозуміти інші аспекти культури своєї нової країни, такі як історія, мистецтво, література та традиції. Це може допомогти їм легше взаємодіяти з місцевими жителями, розуміти їхні цінності та звичаї, а також відчувати більшу належність до своєї нової країни.

3. Розвиток навичок та професійна інтеграція: Освіта може допомогти мігрантам розвивати навички, які потрібні для отримання роботи та професійного розвитку. Це може включати навчання професійного мовлення, навичок пошуку роботи та розуміння професійних стандартів нової країни.

4. Соціальна інтеграція: Освіта може також допомогти мігрантам знайти нових друзів та розвивати соціальні контакти в новій країні. Це може включати участь в клубах та організаціях, які пропонують додаткові можливості для соціальної взаємодії.

Взагалі, розширення доступу до освіти може допомогти мігрантам відчувати себе більш комфортно в іншій країні.

Також існує багато різних політик та програм, спрямованих на забезпечення доступу до освіти для мігрантів, залежно від країни та регіону. Ось декілька прикладів:

❖ Квоти на вступ: Деякі країни встановлюють квоти на вступ для мігрантів, що дозволяє їм мати пріоритет при вступі до вищих навчальних закладів.

❖ Фінансова допомога: Багато країн надають фінансову допомогу мігрантам для оплати навчання та інших затрат, пов'язаних з отриманням освіти. До прикладу, Європейська комісія співфінансує мережу SIRIUS з навчання мігрантів. Мережа підтримує освіту дітей та молодих людей з числа мігрантів за допомогою стратегічних заходів на національному та міжнародному рівнях та об'єднує разом з мігрантами та біженцями дослідників, політиків та практиків у галузі освіти мігрантів. Також через програму Erasmus+ Європейська комісія фінансує проекти та інші заходи щодо інтеграції мігрантів у всі сфери освіти та навчання.

❖ Мовні курси: Багато країн надають курси мови для мігрантів, що допомагає їм засвоїти мову країни, де вони перебувають, та покращити свої можливості отримати освіту та знайти роботу.

❖ Інклюзивна освіта: Країни надають інклюзивну освіту, що допомагає мігрантам з різних культур та мовних груп отримати доступ до освіти та адаптуватися до нового навчального середовища.

❖ Міжкультурна освіта: Більшість країн включають міжкультурну освіту до своїх навчальних програм, що допомагає мігрантам зрозуміти та адаптуватися до нового життя [3].

Міжкультурна освіта має важливе значення для мігрантів та для суспільства загалом. Для мігрантів вона може допомогти у розумінні нового культурного середовища, підвищенні рівня мовної компетенції та сприяти більш успішній інтеграції в нове суспільство. Завдяки міжкультурній освіті мігранти можуть оволодіти навичками взаємодії з представниками інших культур, зрозуміти культурні та історичні особливості своєї нової країни, знайти спільну мову з місцевим населенням та сприяти побудові міжкультурного діалогу.

Для суспільства міжкультурна освіта також є важливою, оскільки вона допомагає підтримувати мирні відносини між різними культурами та етнічними групами. Знання та розуміння інших культур може сприяти побудові толерантного та різноманітного суспільства, де люди поважають один одного та належним чином реагують на різноманітність. Міжкультурна освіта може допомогти зменшити вплив стереотипів та упереджень, що часто перешкоджають побудові здорових міжкультурних відносин.

У загальному контексті міжкультурна освіта є важливим інструментом сприяння глобалізації та міжкультурного розуміння. Вона може допомогти побудувати більш мирний, толерантний та різноманітний світ.

Список використаних джерел:

1. *United Nations. Global Issues. Migration. Research Service. URL: <https://www.un.org/en/global-issues/migration>*
2. *14 Reasons Why People Emigrate by Daniel Montiglio. URL: <https://www.foreigner.bg/12-reasons-why-people-immigrate/>*
3. *European Commission. Refugee and migrant integration into education and training. Research Service. URL: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/inclusive-education/migrants-and-refugees>*